

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15Csp/14/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117201074
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117201074.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Annou Vargovou v právnej veci žalobkyne: C. Z., X.. XX.X.XXXX, L. J., E.Š. XXXX/XX, právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Svidník, Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: mBank SPÓLKA AKCYJNA, so sídlom Senatorska 18, Warszawa, 00-950, Poľská republika, identifikačné číslo: 001254524, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom organizačnej zložky mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, IČO: 36 819 638, so sídlom organizačnej zložky Bratislava, Pribinova 10, právne zastúpený: Bartošik Šváby s.r.o., IČO: 35 929 049, so sídlom Bratislava, Plynárska 7/A, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 900,- Eur, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 20.1.2017 sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej 900,- Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť trovy konania. Žalobu zdôvodnila konaním vedeným na Okresnom súde Prešov sp.zn. 7C/374/2014, v ktorom bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky úspešná. Žalovaný si v konaní 7C/374/2014 voči žalobkyni uplatnil nárok na zaplatenie sumy 2.775,89 Eur s príslušenstvom a prvoinštančný súd žalobu zamietol. Žalobkyňa sa domáha primeraného finančného zadostučinenia na základe ust. § 3 ods. 5 a § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tiež odkazuje na ust. § 5b účinné od 1.5.2014 novelou č. 102/2014 Z.z. do zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Pochybenie žalovaného žalobkyňa vidí v tom, že žalovaný žiadal priznať finančné plnenie zjavne premlčaného nároku.

2. Žalovaný doručil súdu písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že pre naplnenie hypotézy hmotnoprávnej normy § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa sa vyžaduje kumulatívne splnenie niekoľkých normatívnych predpokladov, porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej Zákom na ochranu spotrebiteľa (ZoS) alebo osobitnými predpismi, úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde, spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu a kauzálny nexus medzi porušením povinnosti a spôsobilosťou vzniku škody. Ďalej žalovaný dôvodí, že v danom prípade z jeho strany nemohlo dôjsť k porušeniu ust. § 5b ZoS, nakoľko predmetný paragraf ustanovuje orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy a nie účastníkom súkromnoprávných vzťahov. Žalovaný preto nemôže porušiť ust. § 5b ZoS, nakoľko tento mu neukladá žiadne pravidlo správania sa tým, že podá žalobu vo vzťahu k premlčanému nároku. Žiaden právny predpis SR veriteľovi nezakazuje uplatniť si premlčaný nárok. Premlčaný nárok v prípade, ak by aj bol plnený, nepovažuje sa ani za bezdôvodné obohatenie. Podľa žalovaného je argumentom „ad absurdum“ ak by každé uplatnenie premlčaného práva mohlo byť sankcionované povinnosťou zaplatiť

primerané finančné zadosťučinenie „delikventnému“ spotrebiteľovi, ktorý má byť reparovaný za to, že si svoje zmluvné povinnosti neplnil riadne a včas, a teda poskytnuté finančné prostriedky nevrátil. Iná námietka žalovaného spočívala aj v tom, že žalovaný si nárok uplatnil ešte v roku 2014, kedy do § 52 ods. 2 OZ nebola zavedená posledná veta v znení: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“, nakoľko uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až 1.4.2015. Žalovaný sa preto dôvodne domnieval, že na jeho nárok je potrebné aplikovať premlčaciu lehotu 4 roky. K primeranému finančnému zadosťučineniu žalovaný uviedol, že podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Žalovaný citoval z uznesenia NS SR 4Cdo/232/2010. Vzhľadom na protiprávne konanie žalovaný poukázal na poskytnutie peňažných prostriedkov žalobkyňi 3.319,39 Eur a žalobkyňou uhradených 1.116,07 Eur, pričom práve žalovaný má absolútne právo pociťovať ujmu, a to tak majetkovú, ako aj nemajetkovú. Je zarážajúce, pokiaľ dlžník sa ani netají tým, že porušil svoju primárnu povinnosť splatiť poskytnutý úver a porušenie zo strany žalovaného má spočívať v tom, že sa domáha zaplata svojho existujúceho nároku. Z rozhodovacej praxe aj Okresného súdu Prešov napr. v konaní sp.zn. 12C/105/2013, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/40/2014, 17Co/117/2016 vyplýva, že pokiaľ súdy v obdobných konaniach nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyhovel, predpokladom bolo, že žalobca uplatnil na súde porušenie práva (existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky, absencia obligatórnych náležitostí zmluvy), súd porušenie takéhoto práva deklaroval v rozsudku a na základe toho žalobca založil dôvodnosť svojho nároku na primerané finančné zadosťučinenie. V danom prípade nejde o obdobný skutkový stav, preto žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a priznať im náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, oboznámil rozsudok OS Prešov sp.zn. 7C/374/2014-72, písomné stanoviská strán sporu, ako aj ďalší spisový materiál a zistil:

4. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 7C/374/2014 sa žalobca mBanka SPÓLKA AKCYJNA proti žalovanej C. Z. domáhal zaplata sumy vo výške 2.775,89 Eur s príslušenstvom. Súd žalobu zamietol a náhradu trov konania stranám nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol: „Súd je v danom prípade toho názoru, že uvedená zmluva patrí nepochybne svojim obsahom medzi spotrebiteľské zmluvy, vzhľadom k tomu, že bola pripravená vopred, na formulári, vrátane znenia všeobecných obchodných podmienok, ktorý formulár textu zmluvy a jeho obsahu, vrátane všeobecných obchodných podmienok bol vopred zo strany žalobcu pripravený, bez možnosti žalovanej meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Jedná sa teda o klasickú typovú zmluvu bez možnosti žalovanej, ako spotrebiteľa zasahovať do znenia tejto zmluvy a do obsahu dopredu pripravenej úpravy vzájomných práv a povinností. Žalobca listom zo dňa 04.10.2011 odstúpil od predmetnej zmluvy a to z dôvodu neplnenia povinnosti žalovanej ako dlžníčky. Zásielka bola dňa 10.10.2011 uložená na pošte a dňa 03.11.2011 bola vrátená žalobcovi. Žalovaná vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku, ktorú súd v celom rozsahu považoval za dôvodnú. Odstúpenie od zmluvy nadobudlo účinnosť dňom 14.10.2011, dvojročná subjektívna lehota začala plynúť dňom 15.10.2011 a uplynula dňa 15.10.2013, žalobný návrh bol súdu doručený až dňa 17.09.2014, súd z tohto dôvodu žalobu v celom rozsahu zamietol.“ Rozsudok súdu nadobudol právoplatnosť dňa 13.5.2016.

5. V konaní vypočutá žalobkyňa uviedla, že po podanom dovolaní voči rozsudku 7C/374/2014 začala mať zvýšený tlak a dostala mozgovú príhodu.

6. Podľa § 3 ods. 5, 3. veta zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201.html>>.

8. Podľa § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo

zákonny dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

9. Žaloba, ktorou sa oprávnená osoba domáha primeraného finančného zadosťučinenia sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané zadosťučinenie je nástrojom satisfakcie, ktorej úlohou je vyrovnať narušenú rovnováhu v postavení toho, kto právo spotrebiteľa porušil a dotknutej osoby - spotrebiteľa. Okrem satisfakčnej funkcie má primerané finančné zadosťučinenie aj sankčnú povahu, pretože predstavuje pre toho, kto právo spotrebiteľa porušil, finančnú ujmu zodpovedajúcej sume, ktorú musí titulom primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi zaplatiť. Napríklad z rozsudku NS ČR 29Odo/652/2001 z 18.10.2001: „Právna teória a prax súdov je za jedno v tom, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy. Tento aspekt vyplýva už z podstaty tohto nároku, ktorý sa označuje ako zadosťučinenie alebo satisfakcia, aby sa už v názve zdôraznila jeho imateriálna povaha.“ Zákonodarca v ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa zakotvil možnosť domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia v súvislosti s porušením práv spotrebiteľa, nemal tým však na mysli, že takýto nárok automaticky vyplýva zo zákona, bez toho, aby spotrebiteľ preukázal základné predpoklady úspešného uplatnenia nároku a sice úspešne uplatniť porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a osobitnými predpismi na súde. Nejedná sa o úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej Zákonom o ochrane spotrebiteľa a ostatnými predpismi, pokiaľ spotrebiteľ nevystupoval v konaní aktívne, úspešne brániac svoje spotrebiteľské práva.

10. „V súvislosti s ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene Zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov len poznamenáva, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.“ (NS SR 6Cdo/389/2015)

11. Argumentácia, že k porušeniu spotrebiteľských práv malo dôjsť tým, že žalovaný si uplatnil nárok, ktorý bol premlčaný napriek tomu, že mal vedomosť o existencii § 5b zák. č. 102/2014 Z.z. v spojení so zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, o povinnosti orgánu rozhodujúcom o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonny dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával sa žiada uviesť, že pri podaní žaloby na súd nemohol byť žalovaný v konaní 7C/374/2014 obmedzený. V práve platí všeobecná zásada „iuris enim executio non habet iniuria“ - výkon práva nezakladá bezprávie. Ak bol žalovaný v konaní neúspešný a jeho žaloba bola zamietnutá, neznamená to súčasne, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv spotrebiteľa. Súd považuje takýto výklad za absurdný aj s poukázaním na argumentáciu žalovanej strany. Dá sa súhlasiť s tvrdením žalovaného o „argumentum ad absurdum“, že každé uplatnenie premlčaného práva by mohlo byť sankcionované povinnosťou zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, a to aj za stavu, keď spotrebiteľ, ktorý primárne porušil svoje zmluvné záväzky, by bol reparovaný za to, že svoje povinnosti neplnil riadne a včas a dodávateľ „sa opovážil“ domáhať sa svojho práva, a to bez ohľadu, či sa mu nárok premlčal, alebo nie. Opodstatnenie má aj argument žalovaného vo vzťahu k ust. § 5b ZoS, ktorý neukladá povinnosť dodávateľovi, teda nie je možné hovoriť o porušení tohto zákonného ustanovenia. Súd je toho názoru, že žalobkyňa mala v konečnom dôsledku šťastie, keď žalovaný si uplatnil nárok na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 2.775,89 Eur potom, ako žalobkyni poskytol úver 3.319,39 Eur a žalobkyňa uhradila len 1.116,07 Eur, pričom nárok sa žalovanému premlčal a jeho existencia aj naďalej pretrváva len v podobe tzv. naturálnej obligácie, ktorú v prípade plnenia dlžníčkou by nespôsobovalo bezdôvodné obohatenie na strane veriteľa. Záverom sa žiada snáď uviesť len toľko, že aktuálne je podľa rozhodnutia pléna Ústavného súdu SR ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa nesúladne s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR z dôvodu jednostranne zvýhodňovaného dlžníka - spotrebiteľa, čo je v rozpore s princípom nestrannosti súdu a aj s princípom právneho štátu.

12. Súd považoval žalobu za nedôvodnú a v celom rozsahu ju zamietol.

13. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

14. Podľa § 255 ods. 1,2 C.s.p.

(1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15. Podľa § 262 ods. 1,2 C.s.p.,

(3) O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(4) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa pomeru úspechu, keď neúspešná žalobkyňa je povinná nahradiť úspešnému žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v dvoch rovnopisoch do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 C.s.p.) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.